

СХВАЛЕНО

**Рішенням педагогічної ради
від 29.08.2025
протокол № 1**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Директор
Щербанівського ліцею
підписано Наталія ДРАЧ**

**Освітня програма
Щербанівського ліцею
Щербанівської сільської ради
Полтавського району
Полтавської області
на 2025 – 2026 н.р.**

Нормативно-правове забезпечення

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ

Порядок переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами, внесеними згідно з наказами від 08.05.2019 № 621, від 01.03.2021 № 268)

«Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в ЗНЗ» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 №588

Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (зі змінами, внесеними згідно з наказами від 09.10.2002 № 572, від 17.08.2012 № 921, від 08.04.2016 № 401)

Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8

Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496

Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813)

Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до освітньої програми Щербанівського ліцею Щербанівської сільської ради Полтавського району Полтавської області

1. Мета освітньої програми:

- реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність);
- забезпечення діяльної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;
- реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків;
- наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;
- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

2. Нормативно-правове забезпечення:

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ від 24.07.2019 № 688, від 30.09.2020 № 898);
- Державний стандарт початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2013 № 607;
- Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 (зі змінами, внесеними згідно з постановами КМУ від 07.08.2013 № 538, від 26.02.2020 № 143);
- Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898;

- Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б., затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22;
- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405;
- Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу від 09.08.2024 № 1120);
- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказів від 28.11.2019 № 1493, від 31.03.2020 № 464).

3. Термін реалізації: 2025-2026 навчальний рік

4. Структура програми:

1 розділ– початкова освіта,

2 розділ – базова середня освіта,

3 розділ – профільна середня освіта.

Кожна з них визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

2. Очікувані результати навчання учнів.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

5. Напрямки реалізації

Згідно з чинним законодавством організувати освітній процес відповідно до рівнів типових освітніх програм трьох ступенів навчання:

I ступінь – початкова освіта тривалістю чотири роки;

II ступінь – базова середня освіта тривалістю п'ять років;

III ступінь – профільна середня освіта тривалістю два роки.

1. При реалізації освітньої програми забезпечити:

– *логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;*

– *рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;*

корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;

- *використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;*

- *науково-дослідницьку діяльність, участь у проєктах;*

- *профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;*

- *роботу з обдарованими дітьми;*

- *навчання дітей з особливими освітніми потребами.*

2. Здійснити навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, зокрема підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.

3. Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.

4. Продовжувати запроваджувати в освітній процес закладу сучасні технології навчання, зокрема: проєктні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, окремі освітні тренди.

5. Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформувавши варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток та на посилення вивчення предметів, які винесено для складання зовнішнього незалежного оцінювання.

6. Реалізувати навчання за наскрізними лініями через організацію освітнього середовища, роботу в проєктах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

7. Забезпечити профільне навчання старшої школи: 10-11 класи - за рахунок введення профільних предметів «Українська мова», «Українська література».

8. Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

6. Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність закладу освіти перед суспільством;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок зі світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

Інклюзивна форма навчання

На підставі постанови Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 № 872 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в ЗНЗ» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 № 588, висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини інклюзивно-ресурсних центрів та з метою реалізації права дитини з особливими освітніми потребами на освіту відкрито інклюзивні класи: 1-Б, 3-Б, 4-А, 5-Б, 6-А, 8-Б і 10-А у Щербанівському ліцеї, 5-Г, 7-Г і 9-Г класи у Горянській філії І-ІІ ступенів, 2-Т і 5-Т класи у Тростянецькій філії І-ІІ ступенів.

Порядок поділу класів на групи

При вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зі змінами, внесеними згідно з наказами від 09.10.2002 № 572, від 17.08.2012 № 921, від 08.04.2016 № 401) класи Щербанівського ліцею (4-А, 4-Б, 5-А, 5-Б, 6-А, 6-Б, 7-А, 7-Б, 8-Б, 9-А, 10-А) діляться на групи під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі. 10-А клас ділиться на групи при вивченні української та англійської мов, захисту України.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами);
- Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496;
- Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813)
- Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання (наказ Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093)
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 № 329;
- Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222.

Тематичне, семестрове, річне оцінювання

При виставленні **тематичної оцінки** враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Відповідно до чинних нормативних актів і семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Структура навчального року

Відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту", Постанови Кабінету Міністрів України від 20.08.2025 № 1003 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» навчальний рік розпочинається 01 вересня 2025 року і закінчується до 30 червня 2026 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою в такі терміни:

I семестр – з 01.09.2025 до 24.12.2025

II семестр – з 08.01.2026 до 29.05.2026

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – з 25.10.2025 до 02.11.2025;

зимові - з 25.12.2025 до 07.01.2026;

весняні - з 21.03.2026 до 29.03.2026.

Передбачається можливість вносити зміни до термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів з огляду на епідеміологічну ситуацію в регіоні, продовження навчання здобувачами освіти за більш безпечними для них формами (індивідуальною, дистанційною).

Навчальний процес у закладі організовується за 5-денним робочим тижнем.

Впровадження технологій змішаного навчання

У зв'язку з введенням воєнного стану в Україні, необхідністю введення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, під час планування організаційних заходів, що забезпечують освітній процес, у тому числі і під час календарно-тематичного планування з предметів, важливо

врахувати можливість організації освітнього процесу в межах навчального року в умовах змішаного навчання.

В умовах воєнного стану в Україні організувати змішане навчання, а при необхідності - дистанційне навчання за допомогою поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, Google; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи зовнішніх освітніх ресурсів; підібраних завдань для самостійної роботи з подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів та платформ, наприклад, Google, Classroom, Moodle, Microsoft Teams.

Використання літератури в освітньому процесі

В освітньому процесі педагогічні працівники закладу можуть використовувати лише навчальну літературу, що має гриф Міністерства освіти і науки України або висновок «Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах» відповідною комісією Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. Перелік навчальної літератури постійно оновлюється і доступний на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України (<https://mon.gov.ua/>) та на вебсайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (<https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/>).

І РОЗДІЛ

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу НУШ (1 цикл) визначено 805 год/навчальний рік, для 2-х класів – 875 год/навчальний рік, для 3-х класів - 910 год/навчальний рік, для 4-х класів - 910 год/навчальний рік.

Відповідно до річного навчального плану для початкової школи з навчанням українською мовою для 1-4 класів, розробленого на підставі типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Р.Б.Шияна:

- здійснено розподіл навчального навантаження на тиждень,
- встановлено погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання,
- визначено гранично допустиме тижневе навантаження учнів, що забезпечує реалізацію освітніх галузей Державного стандарту через окремі предмети.

Під час проведення практичних занять з інформатики 4-А і 4-Б класи ліцею діляться на групи.

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але

обов'язково фінансуються.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури (мовний і літературний компоненти), математика, природознавство, суспільствознавство, мистецтво, технології, фізична культура; до предметів, які вивчаються в початковій школі закладу відносяться: українська мова, іноземна мова, математика, я досліджую світ, мистецтво, інформатика, фізична культура.

Зміст предметів, які вивчаються в початковій школі, закладений в переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти І ступеня.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Відповідно до чинного законодавства при визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків у 1 класах – 35 хв, 2-4 класах – 40 хв.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Навчальний план для 1-4 класів

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
	1	2	3	4	
Інваріантна складова					
Українська мова	5	5	5	5	
Іноземна мова	2	3	3	3	
Математика	3	3	4	4	
Я досліджую світ	7	8	7	7	
Інформатика	-	-	1	1	
Мистецтво	2	2	2	2	
Фізична культура	3	3	3	3	
<i>Усього</i>	19+3	21+3	22+3	22+3	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	22	24	25	25	

2. Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що забезпечує формування у молодших учнів ключових компетентностей, які позначаються через вміння вчитися, здатність логічно міркувати, вміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, вміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як вміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Навчальні досягнення здобувачів освіти в 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню. Оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів здійснюється згідно з методичними рекомендаціями, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813. Результат оцінювання особистісних надбань учня 1-4 класів виражається вербальною оцінкою (оцінювальне судження), а об'єктивних результатів навчання учня у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою на підставі рішення педагогічної ради (протокол № 1 від 31.08.2021).

3. Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня педагогічний колектив запроваджує такі форми організації

освітнього процесу:

- ✓ різні типи уроків:
 - формування компетентностей;
 - розвитку компетентностей;
 - перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
 - корекції основних компетентностей;
 - комбінований урок;
- ✓ екскурсії,
- ✓ віртуальні подорожі,
- ✓ спектаклі,
- ✓ квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

У відповідності до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 31 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Впровадження інклюзивної освіти здійснюється на підставі Закону України від 23.05.2017 № 2053 – VIII «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг».

Програма розроблена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 №814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами», зі змінами, внесеними згідно з наказом від 16.08.2018 № 917, та висновків про комплексну психолого – педагогічну оцінку розвитку дитини інклюзивно – ресурсних центрів.

II РОЗДІЛ

БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11 2011 № 1392, Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898.

Програма розроблена відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми

закладів загальної середньої освіти II ступеня», від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (зі змінами відповідно до наказу від 09.08.2024 № 1120).

Програмою передбачено:

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9 класів ЗЗСО складає:

- для 5 класів 980 годин/навчальний рік;
- для 6 класів 1085 годин/навчальний рік;
- для 7 класів 1155 годин/навчальний рік;
- для 8 класів 1120 годин/навчальний рік;
- для 9 класів 1172,5 годин/навчальний рік.

Під час проведення практичних занять з інформатики 5-А, 5-Б, 6-А, 6-Б, 7-А, 7-Б, 8-Б, 9-А класи діляться на групи.

Керуючись Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 та внесеними змінами і доповненнями до вищезазначеного Положення, затвердженими наказом від 10.07.2019 № 955, організовано індивідуальну форму здобуття освіти для 2 учнів 8-А класу.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлена відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

Навчальний план для 5-8 класів

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
Інваріантна складова		5	6	7	8	
Мовно-літературна	Українська мова	5	5	4	4	
	Українська література	2	2	2	2	
	Зарубіжна література	1	1	1	1	
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5	3	
Математична	Математика	5	5	-	-	
	Алгебра	-	-	3	3	
	Геометрія	-	-	2	2	
Природнича	Пізнаємо природу	2	2	-	-	
	Географія	-	2	2	2	
Соціальна і здоров'	Здоров'я, безпека та	1	1	1	0,5	

язбережувальна	добр					
	Культура добросусідства	0,5	0,5	-	-	
	Основи медіаграмотності	-	-	0,5	-	
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	-	-	0,5	
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	2	-	-	-	
	Історія України.	-	2	2	2	
	Всесвітня історія		1	1	1	
Інформатична	Інформатика	1	1	1	2	
Технологічна	Технології	1	1	1	1	
Мистецька	Мистецтво	1	1	1	1	
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	
Разом		25+3	28+3	30+3	31+3	
Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28	31	33	34	

**ПЛАН індивідуального навчання
для учня 8-А класу (з ООП)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Інваріантна складова	8 клас
Українська мова	2
Українська література	1
Математика	2
Географія	1
Фізика і хімія в побуті	1
Здоров'я, безпека та добробут	1
Історія України	2
Інформатика	1
Технології	2

Мистецтво	1
Всього	14

**ПЛАН індивідуального навчання
для учня 8-А класу**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Інваріантна складова	8 клас
Українська мова	2
Українська література	1
Зарубіжна література	1
Іноземна мова (англійська)	1
Алгебра	1
Геометрія	1
Біологія	1
Географія	1
Фізика	1
Хімія	1
Історія України	1
Інформатика	1
Мистецтво	1
Всього	14

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

Навчальний план для 9 класу

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
Інваріантна складова						9
Мови і літератури	Українська мова					2
	Українська література					2
	Іноземна мова (англійська)					3
	Зарубіжна література					2
Суспільство-знавство	Історія України					1,5
	Всесвітня історія					1
	Основи правознавства					1
Мистецтво	Музичне мистецтво					-
	Образотворче мистецтво					-
	Мистецтво					1
Математика	Алгебра					2
	Геометрія					2
	Біологія					2
	Географія					1,5
	Фізика					3
	Хімія					2
Технології	Трудове навчання					1
	Інформатика					2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я					1
	Фізична культура					3
Разом						30+3
Варіативна складова						
Економіка						0,5
Кроки по життю						0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження						33
Всього (без урахування поділу класів на групи)						34

2. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Іноземні мови

Результати навчання повинні зробити внесок у формування ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Педагогічному колективу закладу освіти необхідно приділити значну увагу організації навчання через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими міжпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями:

Напрямки	Зміст
організація освітнього середовища	формування духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
окремі предмети	• впровадження інтерактивних методів навчання з використанням компетентнісного підходу (урок-квест, кейс-урок, інтегрований урок, бінарний урок,); • реалізація надпредметних, міжкласових та загальношкільних освітніх проєктів; • систематичне проблемне навчання на основі ускладнених міжпредметних та надпредметних тем
предмет за вибором	
робота в проєктах «Громада моєї мрії» «Healthy schools»	- Забезпечити молодь знаннями, необхідними для впровадження змін і розвитку громад; - Сприяти розвитку екологічної свідомості дітей та підлітків; - Сприяти становленню екологічного мислення; - Сприяти самопізнанню і ставленню до навколишнього світу як до частинки самого себе, гармонізації особистості. - Підвищення рівня комп'ютерної грамотності.
позакласна навчальна робота	Організація тематичних днів та тижнів, пізнавальні квести, флешмоби

робота гуртків	Формування творчо спрямованої особистості, виявлення інтересів, здібностей, нахилів, самореалізація вихованців, творча співпраця вчителів та учнів.

Наскрізна лінія	Загальна характеристика
<i>Екологічна безпека й сталий розвиток</i>	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
<i>Громадянська відповідальність</i>	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

<i>Здоров'я і безпека</i>	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
<i>Підприємливість і фінансова грамотність</i>	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей створити умови для проведення навчально-практичних занять з різних предметів як функції перевірки та оцінювання досягнення компетентностей учнів. Спрямувати роботу вчителів на проведення занять в малих групах (у тому числі роботу учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

ІІІ РОЗДІЛ

ПРОФІЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392

Профільні предмети: українська мова та українська література

Програма розроблена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу від 28.11.2019 № 1493, зі змінами, внесеними наказами від 31.03.2020 № 464) «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня».

Освітня програма школи передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Програмою передбачено:

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, зокрема їх інтеграції, а також логічна послідовність їх вивчення. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11 класів складає 2520 год/навчальний рік:

- для 10 класів 1260 год/навчальний рік;
- для 11 класів 1260 год/навчальний рік.

Навчальним планом передбачено загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів.

Індивідуальній орієнтованості на учня сприяє те, що в освітній процес введено вибірково-обов'язкові предмети «Інформатика», «Технології».

При тематичному плануванні педагогами враховано засоби інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів для реалізації наскрізних ліній.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН СТАРШОЇ ШКОЛИ

Навчальний план для 10-11 класів

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети	27	26
Українська мова	2+2	2+2
Українська література	2+2	2+2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова (англійська)	2	2
Історія України	1,5+0,5	1,5+0,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+2
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології)	1+2	2+1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього	36	36

2.Очікувані результати навчання учнів

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (затверджені наказами МОН України «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів ЗЗСО» від 23.10.2017 № 1407 та «Про надання грифу МОН України навчальним програмам з фізики і астрономії для учнів 10-11 класів ЗЗСО» від 24.11.2017 № 1539).

№	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	
1	Українська мова	Профільний рівень	
2	Українська література	Профільний рівень	
3	Зарубіжна література	Рівень стандарту	
4	Іноземні мови	Рівень стандарту	
5	Історія України	Рівень стандарту	
6	Всесвітня історія	Рівень стандарту	
7	Громадянська освіта	Рівень стандарту	
8	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	
9	Біологія і екологія	Рівень стандарту	
10	Географія	Рівень стандарту	
11	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту	
12	Астрономія(авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту	
13	Хімія	Рівень стандарту	
14	Фізична культура	Рівень стандарту	
15	Захист України	Рівень стандарту	

Результати навчання повинні зробити внесок у формування **ключових компетентностей** учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність підприємливості і	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна громадянська компетентності і	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проєкти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Закладом освіти приділено велику увагу навчанню через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями:

Напрямки	Зміст
-організація освітнього середовища	– формування духовного, соціального і фізичного середовища навчання; – інноваційні технології навчання, освітні тренди.
- окремі предмети	– впровадження інтерактивних методів навчання з використанням компетентнісного підходу (урок-квест, кейс-урок, інтегрований урок, бінарний урок,); – реалізація надпредметних, міжкласових та загальношкільних освітніх проєктів; – систематичне проблемне навчання на основі міжпредметних та надпредметних тем; – інноваційні технології навчання освітні тренди.
- робота в проєктах	- Забезпечити молодь знаннями, необхідними для впровадження змін і розвитку громад; - Сприяти розвитку екологічної свідомості дітей та підлітків; - Сприяти становленню екологічного мислення; - Сприяти самопізнанню і ставленню до навколишнього світу як до частинки самого себе, гармонізації особистості. - Підвищення комп'ютерної грамотності.
- позакласна навчальна робота	Організація тематичних днів та тижнів, пізнавальні квести, флешмоби
-робота гуртків	самореалізація вихованців, творча співпраця учителів та учнів.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

3.Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізуються насамперед через:

- організацію освітнього середовища;
- окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією;
- роботу в проєктах;

- позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проєктні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо. Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проєкти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо. Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.